

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **L. V. N.,** zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2021, č. j. MV-15920-8/SO-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 12. 2021, č. j. 76 A 2/2021-82,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 1. 10. 2020, č. j. OAM-1020-18/ZR-2020, výrokem I. zrušilo platnost povolení žalobce k trvalému pobytu na území České republiky podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a výrokem II. podle § 77 odst. 3 téhož zákona stanovilo žalobci lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí, resp. ode dne propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, k vycestování z území.

[2] Žalovaná shora uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) potvrdila výrok I. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a výrok II. změnila tak, že *„se podle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví lhůta k vycestování z území České republiky 30 dnů od právní moci rozhodnutí Komise o odvolání.“*

II.

[3] Žalobce se bránil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Krajský soud shrnul, že se žalovaná v nezbytném rozsahu vypořádala se všemi skutkovými okolnostmi podstatnými pro posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce. Krajský soud s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) a Nejvyššího správního soudu vysvětlil kritéria pro poměření veřejného zájmu spočívajícího v ochraně veřejného pořádku na jedné straně s právem cizince na ochranu soukromého a rodinného života na druhé straně a dospěl k závěru, že napadená správní rozhodnutí těmto kritériím dostála.

[5] Krajský soud především upozornil na to, že trestný čin, jehož se stěžovatel dopustil na území České republiky, vykazuje vysokou míru škodlivosti pro společnost; žalobce se ho navíc dopustil jako člen organizované skupiny. Sám se podílel na organizaci trestné činnosti a zajišťování podmínek pro její spáchání, a to zejména tím, že opatřil dům k výrobě pervitinu a následně jej také sám vyráběl. Krajský soud považoval toto žalobcovo jednání za zavrženíhodné a ztotožnil se s hodnocením správních orgánů, že toto jednání je s ohledem na jeho povahu, typovou závažnost i konkrétní úlohu žalobce velmi závažné. Za bezvýznamné krajský soud označil žalobcem namítané podmíněné propuštění z výkon trestu odnětí svobody a skutečnost, že v průběhu výkonu trestu a po něm vedl řádný život. Krajský soud připomněl, že žalobce spáchal trestný čin na konci roku 2015, v letech 2016 až 2019 se vyhýbal trestnímu řízení, které proti němu bylo vedeno jako proti uprchlému. V květnu 2019 byl vzat do vazby a odsuzující rozsudek nabyl právní moci dne 5. 2. 2020. Správní řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu bylo zahájeno v dubnu 2020. Podle krajského soudu je tedy zřejmé, že odstup samotného zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu od doby spáchání trestného činu nebyl způsoben malým zájmem státu na tomto rozhodnutí, či „bohulibou“ činností žalobce svědčící o jeho nápravě, nýbrž snahou žalobce mařit průběh a účel trestního řízení.

[6] K namítanému zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce krajský soud dále uvedl, že správní orgány správně zohlednily, že žalobce má na území družku a dvě nezletilé dcery, které jsou držitelkami povolení k trvalému pobytu, a dále rovněž otce a tři dospělé sourozence. Žalovaná se podle krajského soudu vypořádala se všemi odvolacími námitkami, přiléhavě aplikovala judikaturu a dospěla ke správnému závěru, že dopad rozhodnutí do soukromého a rodinné života žalobce bude přiměřený. Krajský soud připomněl, že v době páchání trestné činnosti v roce 2015 bylo dcerám šest a jeden a půl roku. V následujících letech se žalobce vyhýbal trestnímu stíhání a pobýval ve Vietnamu (2016-2019), následně byl vazebně stíhán a vykonával trest odnětí svobody (2019-2020). Vlastní vinou podstatnou část života svých dcer netrávil s nimi a veškerou péči a výživu zajišťovala jejich matka, žalobcova družka. Krajský soud připustil, že napadené rozhodnutí jistě představuje citelný zásah do žalobcova rodinného soužití, avšak z ničeho neplyne, že tento zásah bude nepřiměřený. Krajský soud zdůraznil, že rodinný život není

zcela znemožněn; je na žalobci a jeho rodině jak uspořádají vzájemné vztahy, včetně vzájemného osobního styku (ať již na území České republiky, Vietnamu, či jiného státu).

[7] Krajský soud doplnil, že v projednávané věci nemůže být řeč o oddělení dětí od rodičů proti jejich vůli ve smyslu čl. 9 Úmluvy o právech dítěte. K odkazu žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 1 Azs 250/2014-37, krajský soud uvedl, že z něj není možné vyvodit, že je třeba umožnit cizinci pobyt v České republice jen proto, že s ním jeho rodina nechce žít jinde. Česká republika nemá všeobecnou povinnost respektovat volbu dotčených osob ohledně jejich země společného pobytu, je vždy třeba zvážit konkrétní okolnosti případu. Stran délky povoleného pobytu žalobce na území České republiky pak krajský soud upozornil na skutečnost, že podstatnou část této doby (navazující na páchání trestné činnosti) strávil žalobce dobrovolně v domovské zemi a následně ve výkonu trestu odnětí svobody. Za posledních pět let si tedy nevytvářel vazby k České republice, které by byly hodny ochrany, a zároveň je zřejmé, že neztratil vazby k domovské zemi. Krajský soud konstatoval, že se žalobce dopustil závažné trestné činnosti a současně existuje řada okolností, které oslabují potřebu ochrany rodinného života žalobce, jeho družky a dětí. Zrušení nejvyššího pobytového oprávnění sice má za následek dočasnou nemožnost žalobce pobývat na území České republiky a osobně se podílet na péči o děti, tento následek však odpovídá závažnosti drogové trestné činnosti, kterou žalobce páchal navzdory tomu, že měl fungující rodinu.

[8] K otázce tvrzeného nejlepšího zájmu dětí krajský soud uvedl, že o ten mají dbát především rodiče. Jestliže žalobce v hájení nejlepšího zájmu jeho dětí selhal a svou závažnou trestnou činností ohrozil vzájemné soužití s nimi, není úkolem správních orgánů vytvářet žalobci podmínky pro nápravu tohoto stavu. S odkazem na kategorizaci právních řízení dopadajících na děti, kterou provedl Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, krajský soud dovodil, že na projednávanou věc se vztahuje čtvrtá kategorie případů, neboť zrušení trvalého pobytu žalobce může a bude mít pouze faktický dopad na jeho děti. S ohledem na § 174a zákona o pobytu cizinců tedy správní orgány zájem dcer správně zohlednily, avšak pouze jako jeden z vícero zájmů, mezi kterými je třeba vyvažovat. Výsledkem těchto úvah pak byl závěr o tom, že převáží zájem na zrušení platnosti povolení k pobytu žalobce. Dle krajského soudu zájem dcer na bezprostředním soužití s otcem prvotně ohrozil především samotný žalobce a intenzitu zásahu do tohoto soužití snižují i další okolnosti věci, zejména možnost pokračování rodinného života i bez povolení k trvalému pobytu žalobce na území České republiky.

[9] Krajský soud uzavřel, že žalobce si měl být při páchání trestné činnosti vědom veškerých možných důsledků, a to jak v rovině trestněprávní, tak i v rovině zákona o pobytu cizinců. Žije-li na území státu, jehož není občanem, musí počítat s tím, že zavrženíhodné jednání směřující proti právem chráněným zájmům tohoto státu, jehož se dopustí, může mít s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát ukončí právo žalobce na jeho území pobývat.

III.

[10] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Stěžovatel namítá, že je pro svou rodinu zcela nepostradatelný. Pečuje o své dcery a jeho absence by mohla mít kritický dopad do jejich psychiky. Připravuje jim jídlo, vozí je do školy a tráví s nimi volný čas. Z čl. 3 Úmluvy o právech dítěte dle stěžovatele vyplývá povinnost, aby veškerá rozhodnutí týkající se dětí reflektovala v první řadě právě jejich zájmy. Výbor pro práva dítěte pak požaduje, aby správní orgány zcela konkrétně vysvětlovaly, co bylo v posuzovaném případě shledáno jako nejlepší zájem dítěte, na jakých kritériích je rozhodnutí založeno a jakým způsobem byl nejlepší zájem dítěte poměřen s jinými hledisky. K tomu stěžovatel dodává, že obecně je v nejlepším zájmu dítěte sdílená rodičovská péče. Stěžovatel také namítá, že správní orgány nedostály požadavkům daným v čl. 12 Úmluvy o právech dítěte, když nedaly dostatečný prostor stěžovatelovým dětem, aby se k věci vyjádřily, a odkazuje v tomto směru například na rozsudek ESLP ze dne 2. 2. 2016, *M. a M. proti Chorvatsku*, stížnost č. 10161/13, či na nález Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1002/19. Stěžovatelovy děti nebyly vyslechnuty, a tudíž nebyl zjištěn jejich nejlepší zájem, a ten tedy ani nemohl být náležitě poměřován s konkurujícími zájmy. V tomto ohledu považuje stěžovatel odůvodnění správních rozhodnutí za zcela nedostačující. V souvislosti s krajským soudem odkazovanou kategorizací řízení podle jejich dopadu do života dětí stěžovatel uvádí, že jeho zařazení do čtvrté kategorie správní orgány nezbavuje povinnosti zjistit všechny relevantní okolnosti nezbytné pro určení nejlepšího zájmu dítěte, tedy povinnosti zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou pochybnosti.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na to, že jeho děti prožily prakticky celý život v České republice, kde si vytvořily sociální vazby a zázemí. Vietnamský jazyk ovládají na nižší úrovni než jazyk český. Přesídlení do Vietnamu je vzhledem k jejich věku absolutně nemožné. Podle stěžovatele musí být nejlepší zájem dítěte předním hlediskem i v řízeních, kde je účastníkem dospělá osoba a dovolává se kritérií, která z hlediska zásahu do poměrů dítěte vytkl Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19.

[13] Podle stěžovatelova mínění je zásah napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života nepřiměřený. Odkazuje zde na kritéria vyplývající z rozsudku ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, kterými jsou správní orgány povinny se řídit. Jelikož je stěžovatel tzv. usídleným cizincem (*settled immigrant*), může u něj vždy vzniknout újma nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tedy měla být náležitě odůvodněna, měla obsahovat vážné důvody a měla najít spravedlivou rovnováhu mezi zájmy stěžovatele a případnými veřejnými zájmy. Krajský soud podle stěžovatele aproboval správní rozhodnutí, která neakceptovatelným způsobem bagatelizovala jeho celkovou situaci. Stěžovatel nepopírá, že byl odsouzen k trestu odnětí svobody, jeho délka však dosahovala pouhých dvou let a propuštěn byl navíc předčasně. Nutnost zabývat se reálnou rizikovostí přítomnosti odsouzeného na území pak vyplývá z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. z nálezu sp. zn. I. ÚS 945/20). Krajský soud na toto zvážení zcela rezignoval a omezil se na konstatování, že je v rozporu se zájmy státu, aby zde pobýval kdokoliv, kdo v minulosti páchal trestnou činnost. Stěžovatel v tomto kontextu cituje z rozsudku krajského soudu ze dne 29. 6. 2016, č. j. 30 A 97/2015-56, a namítá, že se tento soud v napadeném rozsudku odchýlil od své ustálené judikaturní praxe.

[14] Stěžovatel zdůrazňuje, že žije v České republice dlouhou dobu, má zde družku, nyní již 3 dcery, otce a sourozence. V zemi původu nemá žádné vazby. Za takové situace nelze zanedbat zásah do rodinného a soukromého života všech členů rodiny. Jádrem rodinného života je jeho osobní kontakt s jeho družkou a dcerami. Ve Vietnamu sice strávil 21 měsíců, avšak bylo tomu tak proto, že měl nemocnou matku. Jeho družka s dcerami za ním nepřicestovala, což prokazuje jejich integraci v České republice. Stěžovatel shrnuje, že skutkový stav věci nebyl zjištěn dostatečně. Skutkové pochybnosti podle jeho názoru vyplývají ze samotných formulací obsažených v napadeném rozsudku, v němž skutková tvrzení nejsou nijak podepřena a je zjevné, že se jedná o domněnky. Krajský soud aproboval postup správních orgánů, který je v rozporu se zásadou materiální pravdy, a tedy i se zákonem. Krajský soud podle stěžovatele nijak nereaguje na tvrzené a doložené skutečnosti, čímž zatížil napadený rozsudek vadou nezákonnosti, potažmo i nepřezkoumatelnosti.

IV.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na napadené rozhodnutí a napadený rozsudek, s nímž se zcela ztotožňuje.

V.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Jedná se totiž o vadu tak závažnou, že by se jí Nejvyšší správní soud musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti. V případě zjištění vad podřaditelných pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. již zpravidla není dán prostor k úvahám o námitkách věcného charakteru a je nezbytné napadený rozsudek bez dalšího zrušit.

[19] Krajský soud podle stěžovatele rezignoval na povinnost zvážit reálnou rizikovost jeho přítomnosti na území. Dále opomněl zdůvodnit změnu své rozhodovací praxe oproti rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 30 A 97/2015-56. Skutková tvrzení krajského soudu nejsou dle stěžovatele nijak podepřena a je zjevné, že se jedná o domněnky. Stěžovatel tedy namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[20] Nejvyšší správní soud již v minulosti dovodil, že nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52) nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74).

[21] Nejvyšší správní soud s ohledem na vznesené kasační námitky současně připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů není projevem nenaplněné

subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadený rozsudek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24).

[22] V souzené věci však Nejvyšší správní soud stěžovatel vytýkané nedostatky napadeného rozsudku nedovodil a shledal, že napadený rozsudek vyhovuje výše uvedeným kritériím přezkoumatelnosti. Krajský soud přehledně rekapituloval průběh správního řízení, stanoviska účastníků řízení a následně srozumitelně a logicky vyložil vlastní závěry, které podřadil pod relevantní právní normy. Odůvodnění rozsudku obsahuje úvahy, kterými byl soud veden při hodnocení zjištěného skutkového stavu i při výkladu právních předpisů. Krajský soud se řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami a se všemi stěžovatelem předestřenými skutečnostmi, jimiž se vymezil vůči napadenému rozhodnutí žalovaného.

[23] Nejvyšší správní soud v této souvislosti nepřehlédl zcela obecný ráz stížnostních námitek vznesených v souvislosti s tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, který do jisté míry předurčuje i míru konkrétnosti, s níž je kasační soud povinen na takové námitky reagovat. Namítá-li totiž stěžovatel, že krajský soud nereaguje na jím tvrzené a doložené skutečnosti, je zcela nejasné, které konkrétní skutečnosti má na mysli. Nutno podotknout, že konkrétních skutkových okolností bylo v žalobě obsaženo skutečně pomálu, což ostatně neopomněl zmínit ani krajský soud v napadeném rozsudku. Stěžovatel se zde omezil jen na základní sdělení, která byla známa jak správním orgánům, tak i krajskému soudu ze spisového materiálu; ta nebyla ani pominuta, ale ani rozporována. Tyto skutečnosti (stran délky pobytu stěžovatele na území, pobytu jeho rodiny na území, jejich vazeb na území, sdílení společné domácnosti) vzaly při rozhodování v úvahu nejen správní orgány, ale posléze i krajský soud, jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku. Prostá skutečnost, že krajský soud ve shodě se správními orgány tyto skutečnosti vyhodnotil jinak, než by si stěžovatel přál, samo o sobě nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nezakládá.

[24] Nejvyšší správní soud současně ověřil, že žádné stěžovatelem doložené skutečnosti nebyly v řízení o žalobě pominuty. Ze spisu krajského soudu vyplývá, že stěžovatel dne 1. 12. 2021, tedy v den nařízeného ústního jednání (které bylo z technických důvodů následně odročeno na 15. 12. 2021), doplnil protokoly z řízení o jeho správním vyhoštění a rodný list jeho třetí dcery. Krajský soud se k těmto doloženým podkladům vyjádřil v odstavci 31. napadeného rozsudku, němž srozumitelně vysvětlil, že nebude provádět dokazování ke skutečnostem nastalým po vydání napadeného rozhodnutí žalované, a to proto, že by tyto skutkové novoty byly bez významu pro přezkum napadeného rozhodnutí. V uvedeném Nejvyšší správní soud nespatřuje žádnou vadu. Krajský soud tyto skutečnosti nepominul ani nepřehlédl, jak tvrdí stěžovatel, reflektoval je a vyšel přitom z § 75 odst. 1 s. ř. s., podle kterého soud při přezkoumávání správního rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

[25] Nutno podotknout, že toto ustanovení váže při přezkumu napadeného rozsudku (a potažmo i správních rozhodnutí) i Nejvyšší správní soud. Ani ten tedy nemůže brát v potaz, že se stěžovateli dne 4. 9. 2021 narodila třetí dcera, neboť se jedná o skutečnost, která nastala až po vydání napadeného rozhodnutí. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud v souladu s § 109 odst. 5 s. ř. s. při svém rozhodování nepřihlíží (srov. např.

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2018, č. j. 8 Azs 259/2017-67).

[26] Vytýká-li stěžovatel krajskému soudu, že rezignoval na zhodnocení reálné rizikovosti jeho přítomnosti na území, Nejvyšší správní soud připomíná, že taková povinnost krajskému soudu z ničeho neplyne. Ustanovení § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců stanoví dvě podmínky pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, a to že 1) cizinec byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do 3 let včetně, a 2) rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého a rodinného života cizince. Jsou-li tyto podmínky kumulativně splněny, správní orgán prvního stupně zruší cizinci platnost povolení k trvalému pobytu. Zákon o pobytu cizinců neukládá nejen správním orgánům, ale následně v rámci soudního přezkumu ani soudům přezkoumávat rizikovost pobytu cizince na území, postačí totiž již samotné pravomocné odsouzení (jak je specifikováno výše) za podmínky, že je rozhodnutí přiměřené ve smyslu požadavků vyplývajících z § 174a zákona o pobytu cizinců (k tomu viz dále).

[27] Odkazuje-li stěžovatel v této souvislosti na závěry obsažené v nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, nutno dodat, že ten není na projednávanou věc přiléhavý. V odkazované věci se jednalo o cizince pobývajícího na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU, na nějž se z titulu tohoto postavení vztahovala směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice 2004/38/ES“). Pobytové oprávnění daného cizince pak bylo zrušeno podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném do 30. 7. 2019) a řešen byl soulad tohoto ustanovení s čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, který stanoví podmínky omezení práva vstupu a práva pobytu a použije se na všechny typy rozhodnutí, jimiž se omezuje svoboda pohybu občanů EU a jejich rodinných příslušníků, tedy i na zrušení povolení k trvalému pobytu občana EU či jeho rodinného příslušníka ve smyslu § 87l zákona o pobytu cizinců. V nyní projednávaném případě však stěžovatel není občanem EU ani rodinným příslušníkem občana EU a nedisponoval pobytem, na nějž by se úprava obsažená ve směrnici 2004/38/ES vztahovala. Požadavky vytčené Ústavním soudem ve výše zmíněném nálezu tak nejsou pro nyní řešenou věc relevantní. Lze uzavřít, že krajský soud nepochybil, nezabýval-li se tím, nakolik rizikové je stěžovatelovo setrvání na území. Nejvyšší správní soud k právě uvedenému pro úplnost dodává, že stěžovatelem v kasační stížnosti citované pasáže, jichž se dovolává, odkazovaný nález neobsahuje.

[28] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit stěžovateli ani v námitce, podle níž se krajský soud odchýlil od své rozhodovací praxe, zejména od závěrů vyslovených v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 30 A 97/2015-56. Stěžovatel totiž neprokazuje žádnou ustálenou rozhodovací praxi krajského soudu, ale odkazuje na zcela konkrétní zjištění krajského soudu z jiného případu, která se však váží jen a pouze ke správnímu rozhodnutí přezkoumávanému v označené věci. To, že v jiném případě týkajícím se zrušení pobytového oprávnění jiného cizince krajský soud shledal, že se správní orgány dostatečně nezabývaly posouzením

možných dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života tohoto cizince, však neznamená, že ke stejnému závěru musí krajský soud dojít v každém případě týkajícím se zrušení platnosti pobytového oprávnění. Závěr o konkrétní vadě konkrétního správního rozhodnutí nezakládá stěžovatelem tvrzenou rozhodovací praxi krajského soudu. Ten má povinnost zabývat se každým případem individuálně na základě konkrétní právních a skutkových okolností v rozsahu vymezeném žalobními body. Z napadeného rozsudku lze dovodit, že vadu, kterou dovodil ve věci sp. zn. 30 A 97/2015, v nynějším případě neshledal.

[29] Konečně k námitce, podle níž skutková tvrzení krajského soudu jsou nepodložená a jde o pouhé domněnky, Nejvyšší správní soud dodává, že z kasační stížnosti není zřejmé, jaká konkrétní tvrzení krajského soudu jsou nepodložená či domnělá. Uvádí-li stěžovatel, že skutkové pochybnosti vyplývají ze samotných formulací krajského soudu, je třeba, aby tyto formulace také přímo označil. Jelikož tak nečiní, nemůže Nejvyšší správní soud jinak než se stejnou mírou obecnosti toliko uvést, že žádná nepodložená tvrzení, domněnky ani pochybnosti v napadeném rozsudku nenašel.

[30] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek je plně přezkoumatelný, netrpí nedostatkem důvodu a není ani nesrozumitelný. Krajský soud se nedopustil žádné vady řízení s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku, a kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tudíž není naplněn.

[31] Nejvyšší správní soud tak mohl přistoupit k přezkumu zbylých kasačních námitek.

[32] Podle § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců, *ministerstvo platnost povolení k trvalému pobytu dále zruší, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce do 3 let včetně, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.*

[33] Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*

[34] Z citovaných ustanovení zákona o pobytu cizinců vyplývá, že v projednávané věci bylo povinností správních orgánů zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele, a to zejména ve vztahu k důvodům zrušení platnosti jeho pobytového oprávnění. Tato povinnost je dána skutečností, že každý cizinec si v průběhu svého pobytu vytvoří na území České republiky jistě celou řadu ekonomických, společenských, kulturních, ale i rodinných vazeb různé intenzity, které mohou být zrušením jeho pobytového oprávnění narušeny nebo i zcela omezeny. Zákonodárce proto v těchto případech přímo zavázal správní orgány povinností posuzovat přiměřenost těchto omezení ve vztahu k právu na ochranu soukromého a rodinného života, které jinak plyne

z přímo aplikovatelného čl. 8 odst. 2 Úmluvy. Současně je však třeba připomenout, že čl. 8 Úmluvy negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu a nedává jim ani absolutní právo na zachování konkrétního typu pobytového oprávnění. Představuje pouze určitou garanci a korektiv toho, že při rozhodování o pobytovém oprávnění cizince bude brán v kontextu všech posuzovaných zájmů přiměřený zřetel také na jeho existující osobní a rodinné vazby.

[35] V projednávaném případě tak není sporu o tom, že správní orgány měly povinnost při svém rozhodování zvážit jako jedno z hledisek i zásah rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života ve smyslu výše citovaného § 174a zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud přitom již ve své judikatuře také vyslovil, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí není nutné výslovně hodnotit všechna kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců, ale je třeba výslovně zohlednit pouze důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (viz např. rozsudek ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019-32, nebo ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018-31). Míra a intenzita poměřování těchto zájmů s právem na soukromý a rodinný život je pak přímo odvislá od množství a kvality informací, které má správní orgán k dispozici. Přestože se v projednávaném případě jednalo o řízení zahájené z moci úřední, nijak to nesnižuje povinnost stěžovatele stanovenou v poslední větě výše citovaného § 174a odst. 1 zákon o pobytu cizinců sdělit správnímu orgánu prvního stupně všechny relevantní informace. Je to totiž vždy sám cizinec, kdo disponuje takovými informacemi ze svého soukromého a rodinného života a kdo nejlépe může vylíčit specifika těchto sfér jeho života do té míry, aby mohla být položena „na misku vah“ proti chráněným veřejným zájmům. Jde o informace z jeho vlastní soukromé až intimní sféry (pokud by šlo například o informace týkající se zdravotního stavu žadatele a příslušníků jeho rodiny), jejichž sdělení závisí výlučně na vůli cizince. Je tedy v zájmu cizince sdělit již správnímu orgánu prvního stupně všechny informace ze svého soukromého a rodinného života, o nichž se domnívá, že jsou pro posouzení věci relevantní a případně i způsobilé převážit nad jinými zájmy a hledisky při úvahách o přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

[36] V souzené věci stěžovatel namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav ve vztahu k posuzování přiměřenosti rozhodnutí (uvedená námitka je podřaditelná pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., který sice stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuplatňoval, nicméně podřazení námitek pod jednotlivá písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je věcí soudu). Stěžovatel sám ke svému soukromému a rodinnému životu v odvolání a posléze i v žalobě uvedl, že na území České republiky pobývá dlouhou dobu, má zde hluboké sociální, ekonomické a rodinné vazby. Je biologickým otcem svých dvou dcer (v době vydání napadeného rozhodnutí, neboť třetí dcera se narodila teprve poté – poznámka soudu), byť není zapsán v jejich rodných listech, a vždy plnil svou rodičovskou funkci. Rodina je funkční a vztahy v ní jsou silné. Dcery se narodily v České republice a považují ji za svou vlast, ve Vietnamu byly jen na krátkých návštěvách. Tvrdí, že jsou na něm jeho dcery emocionálně a psychicky závislé. V České republice pobývají také sourozenci a otec stěžovatele, v domovské zemi má jen matku.

[37] Správní orgány ve svých rozhodnutích uvedené skutečnosti nijak nezpochybňovaly, vzaly je za své a dále s nimi pracovaly. Doplnily je také vlastními zjištěními nejen z rodinného života stěžovatele, ale zabývaly se i ekonomickou a sociální stránkou jeho

pobytu v České republice, k čemuž sám stěžovatel nic neuvedl, kromě obecných tvrzení o hlubokých vazbách. Správní orgány stěžovateli rovněž nabídly možnost k vyjádření se a doplnění již zjištěných skutečností. Stěžovatel nic nad rámec uvedeného nedoplnil a ani po správních orgánech žádné další doplnění podkladů nežádal. Stěžovatel se tak nyní v kasační stížnosti sice dovolává nedostatečně zjištěného skutkového stavu, ale nijak nekonkretizuje, v čem tato nedostatečnost spočívá. Tedy neuvádí, jaké jiné skutečnosti ze svého soukromého a rodinného života správní orgány nezjistily a krajský soud pominul, a přitom je stěžovatel považuje za natolik významné, že ve světle těchto skutečností musí ustoupit veřejný zájem na tom, aby na území setrvávaly pouze osoby respektující právní řád České republiky bez v minulosti spáchané trestné činnosti na základě příslušného pobytového oprávnění. Ostatně nedostatečně zjištěné skutečnosti neupřesňuje ani v kasační stížnosti. Namísto toho v obecnosti namítá, že skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn a že skutková pochybení, jichž se dopustil krajský soud (byť těžiště zjišťování rozhodných skutečností leží ve správním řízení), jasně plynou z jeho formulací. Taková obecná námitka však bez dalšího nemůže obstát a Nejvyšší správní soud ji tudíž považuje za zcela neopodstatněnou. Není přitom úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele domýšlet, jaké skutkové okolnosti z jeho soukromého a rodinného života mohly správním orgánům uniknout za situace, kdy zjevně žádné nenašel ani sám stěžovatel.

[38] Krajský soud tedy nepochybil, když shledal skutkový stav věci ve vztahu k přiměřenosti správních rozhodnutí za zjištěný v rozsahu dostatečném pro rozhodnutí. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není naplněn.

[39] Jde-li o samotné posouzení dopadu napadeného rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života [kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], Nejvyšší správní soud má za to, že v projednávané věci vyhovělo nárokům kladeným na poměřování protichůdných zájmů, konkrétně zájmu státu na ochraně bezpečnosti a předcházení kriminality na straně jedné a práva na ochranu soukromí a rodinného života stěžovatele a příslušníků jeho rodiny na straně druhé. Ze správních rozhodnutí vyplývá, že správní orgány vzaly v úvahu jak ekonomické a majetkové vazby stěžovatele, délku jeho pobytu na území České republiky a možnost reintegrace v zemi původu, tak i jeho rodinné vazby. Správní orgány zvážily i to, zda ztráta pobytového oprávnění stěžovatele ovlivní pobytový status jeho družky a dcer a jak může rodina následně řešit osobní styk, když stěžovatel nebude disponovat povolením k trvalému pobytu.

[40] Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by krajský soud při přezkumu těchto závěrů správních orgánů stěžovatelovu situaci jakkoliv bagatelizoval, jak tento namítá v kasační stížnosti, ani že by se spokojil s pouhým konstatováním o spáchání trestného činu stěžovatelem a nijak dále se již přiměřenosti napadeného rozhodnutí nevěnoval. Naopak krajský soud v napadeném rozsudku proti sobě postavil na jedné straně závažnost trestné činnosti a zájem na ochraně veřejného pořádku a na straně druhé pak stěžovatelovy vazby na území České republiky a rozebral, jak do nich bude zasaženo zrušením platnosti povolení k trvalému pobytu.

[41] Stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání

dvou let nepodmíněně a k trestu propadnutí věci. Uveden zločin stěžovatel spáchal tím, že vyráběl metamfetamin za účelem získání značného zisku. Jakkoli by se mohlo zdát, že nestandardně nízká výše trestu uloženého stěžovateli v trestním řízení indikuje menší závažnost protiprávního jednání stěžovatele, není tomu tak. Z odůvodnění rozsudku odvolacího soudu v trestní věci, který výši trestu moderoval, vyplývá, že důvodem k uložení trestu při spodní hranicí trestní sazby byla zejména skutečnost, že trestní soud prvního stupně pochybil při ukládání trestu propadnutí věci. Pominout nelze ani postavení stěžovatele v rámci organizované skupiny, která na výrobě spolupracovala. Nejenomže vytipoval a obstaral nemovitost ke zbudování drogové varny, ale vedl i samotný proces výroby metanfetaminu jako vařič. Byť lze připustit, jak zmínil krajský soud, že nebylo zjištěno, že se stěžovatel dopouštěl této trestné činnosti dlouhodobě, na její závažnosti tato skutečnost nic nemění; drogová trestná činnost totiž nemusí nutně probíhat dlouhodobě, aby měla významné negativní následky. Krajský soud rovněž správně upozornil na obecnou celospolečenskou škodlivost drogové trestné činnosti, která je tradičně doprovázena dalšími nežádoucími jevy.

[42] Proti těmto skutečnostem pak stojí okolnosti ze stěžovatelova soukromého a rodinného života, které Nejvyšší správní soud již rekapituloval výše v souvislosti s námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Správní orgány i krajský soud správně vyhodnotily závažnost trestné činnosti stěžovatele ve světle jejích okolností v době jejího páchání (zejména postavení stěžovatele v organizované skupině), jakožto i všechny známé rodinné a jiné soukromé vazby stěžovatele. V tomto kontextu zásah do jeho soukromého a rodinného života neshledaly správní orgány a ani krajský soud natolik závažným, aby převážil nad veřejným zájmem na ochraně veřejného pořádku (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 Azs 65/2017-34). Nejvyšší správní soud v uvedeném se správními orgány i krajským soudem souhlasí, aniž má k jejich závěrům další doplnění.

[43] Stěžovatel nadto v kasační stížnosti nerozporuje konkrétní závěry krajského soudu, pouze s nimi vyjadřuje obecný nesouhlas. Zdůrazňuje, že byl z výkonu trestu předčasně propuštěn, což je však skutečnost, které má na věc jen pramalý vliv, jak správně vysvětlil krajský soud v napadeném rozsudku. Znovu se zaštiťuje především svou rodinou situací jako důvodem, pro který mu nelze zrušit nejvyšší pobytové oprávnění. Požaduje, aby správní orgány, potažmo soudy, upřednostnily nejlepší zájmy jeho dětí a rodiny nad zájmy veřejnosti. Měl to však být v první řadě sám stěžovatel, který se měl vyvarovat jakékoliv protizákonné činnosti na území státu, jehož není občanem. Za takové situace jde totiž následek v trestněprávní rovině ruku v ruce s následkem v rovině pobytové. Není v zájmu žádného státu, aby na jeho území pobývali cizinci nerespektující jeho zákony, a přitom požívali výhody plynoucí z nejvyššího pobytového oprávnění, kterého se může cizinci dostat.

[44] Mylná je stěžovatelova představa, že ke zrušení jeho pobytového oprávnění nedojde jen proto, že má na území rodinné příslušníky a zázemí. Takový přístup by zcela popřel smysl ustanovení zákona o pobytu cizinců ukládající správním orgánům (za podmínek v něm stanovených) cizinci pobytové oprávnění zrušit. Přestože tedy vazby stěžovatele na území České republiky jsou významné, což ani správní orgány ani krajský soud nezpochybňovaly, nelze jimi omlouvat závadové jednání, jehož se dopustil, a s nímž zákon

o pobytu cizinců spojuje zrušení povolení k trvalému pobytu. Nejvyšší správní soud neshledal, že by v projednávaném případě došlo k významnějšímu zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života, než jaký se u zrušení povolení k trvalému pobytu předpokládá. Jinak řečeno, Nejvyšší správní soud ve stěžovatelově případě nedovodil žádná specifika, která by odůvodňovala převážení jeho soukromých a rodinných zájmů nad zájmy veřejnými (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2023, č. j. 3 Azs 246/2021-47, ze dne 12. 5. 2023, č. j. 10 Azs 34/2023-43, ze dne 28. 2. 2022, č. j. 2 Azs 290/2021-45, ze dne 2. 4. 2020, č. j. 6 Azs 32/2020-26, a mnoho dalších).

[45] Namítá-li stěžovatel v kasační stížnosti také to, že měla být respektována hodnotící kritéria přiměřenosti napadeného rozhodnutí plynoucí z rozsudku ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, lze jej odkázat na napadený rozsudek. Z něj totiž vyplývá, že z nich krajský soud vycházel (viz odst. 8. napadeného rozsudku a úvahy o jednotlivých kritériích v jeho odst. 10. až 22.). Další stěžovatelem odkazovanou judikaturu ESLP (rozsudek ze dne 23. 6. 2008, *Maslov proti Rakousku*, stížnost č. 1638/03, ze dne 28. 2. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09 a ze dne 4. 12. 2012, *Butt proti Norsku*, stížnost č. 47017/09), na niž odkazuje v souvislosti s posuzováním přiměřenosti rozhodnutí, Nejvyšší správní soud neshledal za přiléhavou, neboť v ní ESLP řešil výlučně případy vyhoštění cizinců, nikoliv problematiku rušení platnosti pobytového oprávnění, což jsou typově odlišná řízení s odlišnými následky majícími jinou intenzitu dopadů rozhodnutí do života cizince.

[46] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá i porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť má za to, že nejlepší zájem jeho nezletilých dětí nebyl náležitě zjištěn a posouzen, ač měl být vzat v úvahu především. Nejvyšší správní soud stěžovateli přisvědčuje v tom, že čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, který stanovuje, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, nelze bagatelizovat, ale je třeba jej brát za dominantní ustanovení Úmluvy o právech dítěte (srov. nález Ústavního soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. IV. ÚS 695/2000), které se uplatní v celém spektru řízení týkajících se (ať již přímo nebo nepřímo) dětí.

[47] Požadavek zohlednění nejlepšího zájmu dítěte přitom vyplývá nejenom z mezinárodních závazků a soft law, ale rovněž z judikatury Ústavního soudu (a potažmo i Nejvyššího správního soudu). Znamená to však pouze to, že je nutné se nejlepším zájmem dětí při rozhodování zabývat a přiložit mu náležitý význam. Nelze jej však vykládat jako absolutní povinnost rozhodovat výhradě v nejlepším zájmu dítěte, bez přihlédnutí k jiným hlediskům, jež také v řízení vyšla najevo. Naopak judikatura ESLP i Ústavního soudu vnímá tento požadavek jako povinnost vyvažovat různé protichůdné zájmy a neopomenout přitom i zájmy dětí. Jelikož se však dětí může přímo a (zejména) nepřímo dotýkat celá řada řízení, resp. činností veřejných orgánů, vytvořil Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, kategorizaci těchto řízení. Z ní pak lze odvodit, jakou váhu bude v daném řízení mít právě nejlepší zájem dítěte oproti jiným zájmům a hlediskům, a to v přímé souvislosti s tím, jaký vliv na život dítěte dané řízení má. Tato kategorizace tak rozlišuje řízení, v nichž se přímo rozhoduje o úpravě práv a povinností dítěte (řízení o péči o dítě a styku s ním), přes řízení, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, aniž by se dotýkala statusu dítěte (řízení o soukromoprávních závazcích), až po řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte, ale která mají na dítě zprostředkovaný

právní dopad. V těchto kategoriích se pak nejlepší zájem dítěte projevuje různou intenzitou od předního a rozhodujícího kritéria až po „prosté“ vážení s dalšími hodnotami a zájmy. Platí přitom, že čím menší a zprostředkovanější dopad na dítě rozhodnutí má, tím větší prostor pro upřednostňování jiného zájmu se vytváří.

[48] Krajský soud v napadeném rozsudku správně určil, že v projednávaném případě má rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu stěžovatele pouze faktický dopad na jeho nezletilé děti, a souzená věc tak spadá do čtvrté (poslední) kategorie řízení, jak je vymezil Ústavní soud ve shora uvedeném nálezu. K této kategorii přitom Ústavní soud uvedl, že není zásadně povinností rozhodujícího orgánu k nejlepšímu zájmu dítěte přihlížet. S ohledem na specifickou povahu rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu rodiče nezletilého dítěte však přesto judikatura správních soudů zohlednění nejlepšího zájmu dítěte požaduje. Má však být brán pouze jako jedno z více hledisek, které je třeba při rozhodování zvážit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2022, č. j. 4 Azs 269/2022-25, či ze dne 31. 1. 2023, č. j. 2 Azs 287/2022-34).

[49] V projednávaném případě ze správních rozhodnutí vyplývá, že se správní orgány nejlepším zájmem stěžovatelových dětí zabývaly, a to v dostatečné míře. Je sice pravdou, že výslovně nepracovaly s pojmem nejlepšího zájmu dětí, ale fakticky na jeho zjišťování nijak nerezignovaly. Zabývaly se zjištěním toho, jaké mají děti zázemí, kdo zabezpečuje jejich potřeby v době nepřítomnosti stěžovatele a v jakých podmínkách děti žijí. Správní orgány zvažovaly postavení stěžovatelových dětí ve světle vydávaného rozhodnutí i jakou změnu pro ně rozhodnutí přinese. Správní orgán prvního stupně si za účelem zjištění podstatných skutečností vyžádal od vězeňské služby zprávu o kontaktu stěžovatele s rodinou během výkonu trestu odnětí svobody a šetření orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) v domácnosti stěžovatele. Všechny zjištěné skutečnosti přitom správní orgány obou stupňů pečlivě zvážily. Ty se ostatně ve svých rozhodnutích věnovaly otázce přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele a nejlepšímu zájmu nezletilých dětí stěžovatele, resp. dodržení mezinárodních závazků k jejich ochraně, které plynou právě z Úmluvy o právech dítěte, především. Bylo tomu tak proto, že naplnění druhé z podmínek stanovených v § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu (tedy pravomocné odsouzení za spáchání úmyslného trestného činu) nebylo mezi účastníky sporné.

[50] Správní orgány rovněž zohlednily čas, který stěžovatel strávil v odloučení od svých nezletilých dětí, tedy dobu dobrovolně strávenou ve Vietnamu v délce téměř dvou let a následnou dobu strávenou ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody. Zejména dobrovolně strávený čas ve Vietnamu je z pohledu Nejvyššího správního soudu hoden pozornosti. Trvá-li stěžovatel na tom, že je jeho každodenní a soustavná péče o děti zcela nezbytná a že jsou na něm jeho dcery emocionálně a psychicky závislé, je s podivem, že je z vlastní vůle opustil na 21 měsíců. Není sporu o tom, že se jedná o dlouhou dobu, obzvláště v životě dětí ve věku 7 a 2 let. Ať se již jednalo o péči o nemocnou matku, jak tvrdí stěžovatel (aniž to jakkoliv dokládá), či zda v domovské zemi pobýval z mnohem prozaičtějšího důvodu, tedy z důvodu skrývání se před policejními orgány vyšetřujícími jím spáchanou trestnou činnost, je jeho dobrovolné odloučení od rodiny z pohledu kasačního soudu vše vypovídající. Stěžovatel navíc v kasační stížnosti (k argumentu prokázání integrace dětí v České republice) přiznává, že se s rodinou po tuto velmi dlouhou dobu ani nenavštívili. Správní orgány i krajský soud tak zcela správně zhodnotily, že rodina již značné odloučení

přestála, nadto v době, kdy byly dcery stěžovatele mladší a jistě potřebovaly více péče a družka stěžovatele více pomoci. Odloučení se navíc stěžovatel vystavil z vlastní vůle, a není tedy důvod považovat z tohoto pohledu napadené rozhodnutí za nepřiměřeně zasahující do zájmu nezletilých dětí stěžovatele.

[51] Zrušení platnosti stěžovatelova pobytového oprávnění se přitom povolení k pobytu jeho nezletilých dětí ani družky nijak nedotkne. I tuto okolnost přitom Nejvyšší správní soud považuje za klíčovou při zvažování nejlepšího zájmu stěžovatelových dětí. I když je nepochybné, že ztrátu pobytového oprávnění otce budou děti vnímat negativně, nebude se jednat o situaci jim neznámou. Děti zůstanou v péči matky a v jim vlastním prostředí. Budou moci setrvat na území České republiky jako doposud, což sám stěžovatel opakovaně označuje za zcela zásadní potřebu jeho dětí s ohledem na jejich návyky a sociální vazby. Péče a výchova matky se již v minulosti ukázala jako dostatečná a řádná (jak potvrdilo šetření OSPOD). Oproti tomu v souvislosti s péčí stěžovatele o děti nelze opomenout fakt, že stěžovatel páchal drogovou trestnou činnost v době, kdy již vychovával své dvě dcery, kterým tou dobou bylo 6 a 1 a půl roku. Za takové situace se nabízí otázka, zda je v nejlepším zájmu nezletilých dětí, aby se na jejich výchově podílela osoba, které nejsou vlastní základní společenské zásady ani respekt pro pravidla, na nichž stojí stát, na jehož území hodlá pobývat. Není pochyb o tom, že nejlepší zájem nezletilých dcer stěžovatele je setrvat na území České republiky, a to v péči rodiče, který o ně pečuje celý jejich život, tedy matky. Do tohoto zájmu přitom napadené rozhodnutí nijak nezasahuje.

[52] Nejvyšší správní soud dodává, že četná judikatura, na niž stěžovatel ve své kasační stížnosti odkazuje, není na jeho věc přiléhavá buď proto, že se týká jiné kategorie řízení (například v odkazovaném nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1002/19, šlo o řízení, jehož předmětem byla přímo práva a povinnosti nezletilého dítěte, neboť se jednalo o řízení o návrhu na změnu příjmení nezletilého), nebo je založena na odlišných skutkových okolnostech (v rozsudku ESLP ze dne 2. 2. 2016, *M. a M. proti Chorvatsku*, bylo ve hře posouzení výchovných poměrů a násilí páchaného rodičem na nezletilém dítěti; v případě posuzovaném v rozsudku ze dne 3. 10. 2014, *Jeunesse proti Nizozemsku*, pak kromě skutečnosti, že se opět jednalo o případ vyhoštění, byla mimo jiné podstatná skutečnost, že vyhošťovaná cizinka denně pečovala o nezletilé děti; rozsudek ze dne 14. 1. 2016, *Mandet proti Francii*, řešil zrušení uznání otcovství manžela matky dítěte na žádost jeho biologického otce, avšak proti přání dítěte; a v rozsudku ze dne 8. 11. 2016, *El Ghatet proti Švýcarsku*, se jednalo o rozhodování o pobytovém oprávnění přímo pro dítě za účelem sloučení rodiny). Taková specifika se v případě stěžovatelovy věci nevyskytují.

[53] K námitce porušení čl. 12 Úmluvy o právech dítěte, z nějž vyplývá právo dítěte vyjádřit se, Nejvyšší správní soud uvádí, že je uplatněna poprvé až v kasační stížnosti, třebaže mohla být vznesena již v řízení o žalobě, neboť jejímu uplatnění stěžovateli nic nebránilo. Jelikož tato námitka nebyla podrobena přezkumu krajským soudem, nemůže se jí nyní zabývat ani kasační soud. Tato námitka je tedy ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná.

[54] Zbývá dodat, že sám stěžovatel se v rámci námitky nedostatečného zvážení nejlepšího zájmu dětí zaměřil zejména na rozsáhlé výklady ustanovení Úmluvy o právech dítěte a odkazy na judikaturu ESLP (jako ostatně i u námitky nedostatečného posouzení zásahu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života), aniž by však tyto rozbory

dával do přímé souvislosti s projednávanou věcí. Jeho stručné sdělení, že dětem připravuje jídlo, vozí je ze školy a do školy a tráví s nimi volný čas, v souvislosti s námitkou nutnosti přiklonit se k nejlepšímu zájmu dětí oproti veřejným zájmům tudíž nemůže obstát.

[55] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud se při posouzení věci nedopustil stěžovatelem vytčených pochybení, tudíž ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není naplněn.

VI.

[56] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[57] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalované jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu